

ਇਕ ਕੁੜੀ ਇਕ ਬੇਰੀ

(ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ ਦੇ ਨਾਟਕ ਕਣਕ ਦੀ ਬੱਲੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ)

ਮੰਚ ਬੁੱਲਣ 'ਤੇ ਤਾਰੋ ਉਦਾਸ ਬੈਠੀ ਹੈ, ਪਿਛੋਂ ਆਵਾਜ਼
ਆਉਂਦੀ ਹੈ।

ਪੂਰਾ ਚੰਨ ਅਸਮਾਨੀ ਰਚਿਆ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਚੰਨ ਨੂੰ ਭਾਲਾਂ,
ਸਿਖਰ ਦੁਪਿਹਰਾਂ ਵਰਗਾ ਜੋਬਨ, ਕਾਲੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਿਚ
ਗਾਲਾਂ,

ਬਿਰੋਂ ਰੋਗ ਨੇ ਅੱਗ ਜੋ ਲਾਈ, ਹੱਡੀਆਂ ਦਾ ਬਾਲਣ ਬਾਲਾਂ,
ਇਕ ਵਾਰੀ ਆ ਸੱਜਣਾ, ਤੈਨੂੰ ਦਿਲ ਦੀ ਡੱਬੀ 'ਚ ਪਾਲਾਂ,

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਤਾਰੋ

ਤਾਰੋ : ਹਾਂ ਤਾਇਆ

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਅੱਜ ਫੇਰ ਉਦਾਸ ਬੈਠੀ ਏ

ਤਾਰੋ : ਨਹੀਂ ਤਾਂ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਕੀ ਛੁਪਾਨੀ ਏਂ। ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਏਂ ਤੂੰ ਉਦਾਸ ਕਿਉਂ ਏਂ?
ਧੀਏ ਯਕੀਨ ਰੱਖ, ਜੇ ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ ਸੱਚਾ ਏਂ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆ
ਜਾਏਗਾ।

ਤਾਰੋ : ਯਕੀਨ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਏਂ ਤਾਇਆ ਪਰ ...

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਧੀਏ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਏਂ ਕਿ ਉਡੀਕ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਏਂ ਪਰ ਫੇਰ ਵੀ ਇਹ ਕਰਨੀ
ਹੀ ਪੈਂਦੀ ਏਂ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਘੜੀ ਦਾ ਖੁੰਝਿਆ ਕੋਹਾਂ 'ਤੇ ਜਾ ਪੈਂਦਾ
ਏ। ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਹੀ ਵੇਖ ਲੈ। ਪਿਛਲੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਮੈਂ ਕੈਦ ਹੋ ਗਿਆ।
ਤੇਰੀ ਤਾਈ ਦੇ ਘਰਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸਮਝਿਆ ਕਿ ਮਰ ਖਪ ਗਿਆ
ਹੋਵਾਂਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਤਾਈ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਥਾਂ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੈਂ ਜੰਗ
ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਜੜ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਤੇਰੀ
ਤਾਈ ਨੇ ਸੁਣਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਤੇ
ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਥਾਅਦ ਮੈਂ ਇਸ ਭਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕੱਲਾ ਹੀ
ਗਹਿ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਕਹਿਨਾਂ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਏਨੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ
ਏ ਉਥੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਹੋਰ ਸਹੀ।

ਤਾਰੋ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਉਮਰ ਭਰ ਉਡੀਕ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ ਪਰ ਮੱਘਰ ਵਰਗੇ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਮੱਘਰ ਕੀ? ਚਾਰ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਏ। ਹਾਲੇ ਵੀ ਲਾਲਸਾ
ਨਹੀਂ ਮੁੱਕੀ।

ਤਾਰੋ : ਉਹਮੇਰੇ ਮਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਲਚ ਦਿੰਦਾ ਏ ਇਸੇ ਲਈ ਫੇਰੇ ਪਾਉਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਖ ਹੁਣ ਵੀ ਮੁਸ਼ਟੰਡਾ ਹੱਸਦਾ ਪਿਆ ਏ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਜਾਂ ਇਹਦੀ ਜਾਨ ਕੱਢ ਦੇਵਾਂਗੀ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦੇਵਾਂਗੀ। (ਮੱਘਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾਲ ਝੰਡੂ ਹੈ ਉਹ ਉਹਦੀਆਂ ਚੁੱਤੀਆਂ ਝਾੜ ਰਿਹਾ ਹੈ)

ਮੱਘਰ : ਉਏ ਪਰਾਂ ਹੋ ਕੇ ਮਰ ਉਤੇ ਹੀ ਚੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਏ।

ਝੰਡੂ : ਮੇਤੀਆਂ ਵਾਲਿਓ ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਹਾਂ।

ਮੱਘਰ : ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਏਂ ਤਾਂ ਪਰਾਂ ਹੋ। ਮੇਰੀਆਂ ਚੁੱਤੀਆਂ ਨਾ ਖਰਾਬ ਕਰ। ਓ ਤਾਰੋ ਤੇਰਾ ਮਾਮਾ ਕਿਥੇ ਏ ?

ਤਾਰੋ : ਕਿਉਂ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਏ ?

ਮੱਘਰ : ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਉਹਨੇ ਇਕ ਬੇਗੀ ਵੇਚਣੀ ਏ-ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੈਂ ਹੀ ਸੌਦਾ ਕਰ ਲਵਾਂ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਮੱਘਰਾ, ਚਾਰ ਬੇਗੀਆਂ ਦੇ ਬੇਰ ਖਾ ਚੁੱਕਿਆਂ ਏਂ, ਹਾਲੀ ਰਜਿਆ ਨਹੀਂ।

ਤਾਰੋ : ਪਰ ਇਸ ਬੇਗੀ ਨੂੰ ਸੌਚ ਕੇ ਹੱਥ ਪਾਵੀਂ ਨਿਰੇ ਕੰਡੇ ਨੇ।

ਮੱਘਰ : ਅਸੀਂ ਕੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਜਾਣੀਏ, ਸਾਨੂੰ ਤਾਂ ਬੇਰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਮਤਲਬ ਏ।

ਝੰਡੂ : ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗਲ ਘੌਟੂ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ। (ਤਾਰੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)

ਮੱਘਰ : (ਜਾਂਦੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ) ਵੇਖ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਦੀ ਏ ਸੱਪ ਵਾਂਗੂ ਮੇਲਦੀ।

ਝੰਡੂ : ਸਰਕਾਰ ਫੌਜੀ ਦੀ ਨਾਰ ਏ।

ਮੱਘਰ : ਉਏ ਮਰ ਖਪ ਗਏ ਫੌਜੀ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਨੂੰ.. ਆਪਣਾ ਹੀ ਮਾਲ ਏ (ਸੂਬੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ) ਸੂਬੇਦਾਰਾ ਅੱਜ ਬੰਦੂਕ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੀ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਐਵੇਂ ਆਦਤ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ, ਆਦਤ ਹਰ ਇਕ ਬੁਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦੀ ਹੋਵੇ, ਭਾਵੇਂ ਅੜੀਮ ਖਾਣ ਦੀ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਕੁੜੀਆਂ ਪਿਛੇ ਜਾਣ ਦੀ। (ਸੂਬੇਦਾਰ ਜਾਂਦਾ ਏ)

ਮੱਘਰ : ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਏ ਬੁੱਢਾ ?

ਝੰਡੂ : ਸਰਕਾਰ ਆਦਮੀ ਜਦੋਂ ਬੁੱਢਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਏ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਨਰਮ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਏ।

ਮੱਘਰ : ਉਏ ਆਦਮੀ ਕਦੇ ਬੁੱਢਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਘੜੇ ਵਾਂਗ ਰਹਿੰਦਾ ਏ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ। ਬਸ ਤੀਵੀਆਂ ਹੀ ਬੁੱਢੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ, ਗਾਵਾਂ ਮੱਝਾਂ ਵਾਂਗ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਕੁਸ਼ਤਾ ਖਾਣ ਤਾਂ ਕਦੇ ਬੁੱਢੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ।

- ਈਡੂ : ਕੁਸ਼ਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਏ ਮੋਤੀਆਂ ਵਾਲਿਓ ।
- ਮੱਘਰ : ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕੁਸ਼ਤੇ ਦਾ । ਇਸ ਵਿਚ ਮੋਤੀ ਪੈਂਦੇ ਨੇ । ਸੋਨਾ ਪੈਂਦਾ ਏ । ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਘੋਗੇ ਪੈਂਦੇ ਨੇ । ਸਾਡੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਕੁਸ਼ਤਾ ਖਾਂਧੇ ਸਨ, ਸੋ ਸਾਲ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹੇ ।
- ਈਡੂ : ਆਹੋ ਜੀ ਅਸੀਂ ਕੁਸ਼ਤਾ ਨਹੀਂ ਖਾਧਾ ਤਾਂਹੀਓਂ ਸਾਡੀ ਤੀਵੀਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਨੱਸ ਗਈ ।
- ਮੱਘਰ : ਨੱਸ ਗਈ ਹੋਣੀ ਏ, ਤੂੰ ਉਹਨੂੰ ਕਦੇ ਕੁਟਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਢੌਲ, ਕਣਕ, ਡੰਗਰ ਤੇ ਤੀਵੀਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਲੇ ਸਿਰ ਕੁਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ।
- ਈਡੂ : ਨਾ ਮਹਾਰਾਜ, ਤੀਵੀਂ ਉਤੇ ਹੱਥ ਕਿਵੇਂ ਚੁੱਕਾ ?
- ਮੱਘਰ : ਤਦੇ ਉਹ ਨਸ ਗਈ । ਵੇਖ ਮੈਂ ਤਿੰਨ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ, ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਰੱਖਿਆ, ਚੌਥੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਏ, ਮਜਾਲ ਏ ਉਚਾ ਨੀਂਵਾਂ ਬੋਲ ਜਾਵੇ ।
- ਈਡੂ : ਮਹਾਰਾਜ ਤੁਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਬਾਰਾਂ ਵਿਆਹ ਕਰੋ । ਵੱਡੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ । ਅਸੀਂ ਇਕੋ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸਾਡੀ ਤੀਵੀਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਭੱਜ ਗਈ ।
- ਮੱਘਰ : ਚੱਲ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ ਨੱਸ ਗਈ ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਹੈ ਕੀ ਸੀ ।
- ਈਡੂ : ਸਭ ਕੁਝ ਸੀ ।
- ਮੱਘਰ : ਚਲ ਓਏ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਏ ਜੋ ਹੈ ਸੀ ।
- ਈਡੂ : ਮੈਂ ਵਿਆਹ ਤੇ ਪੂਰੇ ਤਿੰਨ ਸੌ ਖਰਚੇ ਸਨ, ਤਿੰਨ ਸੌ ਇਕ ਰਕਮ ਹੁੰਦੀ ਏ । ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਵਿਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਲਉ । ਭਾਵੇਂ ਦੋ ਗਉਆਂ, ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਦੁੱਧ ਪੀਓ । ਮੈਂ ਇਕ ਤੀਵੀਂ ਲਈ ਉਹ ਵੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨਾਲ ਨੱਸ ਗਈ । ਸਰਦਾਰਾ ਇਕ ਗਲ ਏ ਸਾਡਾ ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਝੱਗਾ ਲਗ ਜਾਏ ਤਾਂ ਉਹ ਭਿਟ ਜਾਂਦਾ ਏ । ਤੇ ਉਹ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਸਾਡੀ ਤੀਵੀਂ ਨਾਲ ਲੱਗ ਕੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੀਕ ਰਵੇਗਾ ।
- ਮੱਘਰ : ਉਹਨੂੰ ਹਰਕੀ ਪੌੜੀ ਨਵਾ ਲਿਆਉਣਗੇ । ਆਦਮੀ ਤਾਂ ਨਹਾਤਾ ਧੋਤਾ ਘੋੜਾ ਏ । ਉਸਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਤੀਵੀਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਬਣੀ ਏ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰੋਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਰੋਗ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਏ । ਹਾਂ ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ ।
- ਈਡੂ : ਦੇ ਆਇਆਂ ਹਾਂ ਜੀ ਮੋਤੀਆਂ ਵਾਲਿਓ, ਇਕ ਅਰਜ, ਕਰਨੀ ਸੀ ।
- ਮੱਘਰ : ਉਏ ਕੀ ਐ ? ਹਰ ਵੇਲੇ ਅਰਜ.. ਵੇਲਾ ਕੁਵੇਲਾ ਤਾਂ ਵੇਖ ਲਿਆ ਕਰ ਤੜਕ, ਦੁਪਿਹਰ, ਤ੍ਰਿਕਾਲੀ, ਆਥਨ ਵੇਲਾ, ਹਰ ਵੇਲੇ ਅਰਜ

: ਭੈਂਕ।

ਝੱਡਾ : ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰੀ ਛੀਆਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਰਹਿੰਦੀ ਏ।

ਮੱਘਰ : ਕਿੰਨੀ?

ਝੱਡਾ : ਮੈਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਮੋਤੀਆਂ ਵਾਲਿਓ, ਪਰ ਛੀਆਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਢੂਢ ਰੁਪਈਏ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕੋਈ ਨੌ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਮੱਘਰ : ਕੰਜਰਾ, ਹਾਲੇ ਤੈਨੂੰ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ, ਜਦੋਂ ਤਨਖਾਹ ਜੋੜਨ ਦਾ ਵੇਲਾ ਆਉਂਦਾ ਏ ਤਾਂ ਲੇਖਾ ਬਾਣੀਏ ਵਾਂਗ ਕਰਦਾ ਏ। ਝੂਠਿਆ। ਸਾਂਝ ਸਵੇਰੇ ਘਰੋਂ ਲੱਸੀ ਦਾ ਗੜਵਾ ਲੈ ਜਾਨਾ ਏ, ਬਾਸੀ ਰੋਟੀਆਂ ਦੀ ਬਹੀ ਤੇਰੇ ਵਿੱਡ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ ਪੈਂਦੀ ਏ। ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਮਰਗ ਹੋਵੇ, ਕੋਈ ਜਾਮੇ ਕੋਈ ਮਰੇ ਤੇਰੀ ਲਾਗ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਗਈ ਫੇਰ ਵੀ ਹੱਥ ਅੱਡਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਓਏ ਤਨਖਾਹ ਤਾਂ ਥੋਡੇ ਕਮੀਨਾ ਦਾ ਵਜੀਫਾ ਲੱਗਿਐ।

ਝੱਡਾ : ਇਸ ਬਗੈਰ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਵੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

ਮੱਘਰ : ਅੱਛਾ ਸਿਰ ਨਾ ਖਾ। ਮਿਲ ਜਾਏਗੀ। (ਤਾਬਾਂ ਆਉਂਦੀ ਏ)

ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਸੁਖ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰ ਖੜਾ ਏ।

ਮੱਘਰ : ਤਾਬਾਂ ਅੱਜ ਤੇ ਬੜੇ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ ਪਾਏ ਏ।

ਤਾਬਾਂ : ਮੇਲੇ ਚੱਲੀਆਂ, ਰੁਲਦੂ ਦੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਨਵਾਂ ਘੱਗਰਾ ਸਿਵਾ ਕੇ ਦਿੱਤਾ।

ਝੱਡਾ : ਰੁਲਦੂ ਦੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਜੁੱਤੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਦਿੱਤੀ।

ਤਾਬਾਂ : ਵੇ ਪਰ੍ਹਾਂ ਹੋ ਕਿੱਡਾ ਸਿਰ ਚਡਿਆ।

ਮੱਘਰ : ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਤਾਬਾਂ : ਮੈਂ ਤਾਂ ਹਵਾਂ ਨੂੰ ਗੰਢ ਮਾਰ ਦਿਆਂ। ਬੱਦਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੇਰੀ ਕਰ ਦਿਆਂ।

ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਟਾਕੀ ਲਾ ਦਿਆਂ।

ਮੱਘਰ : ਫੇਰ ਮੇਰੀ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਟਾਕੀ ਲਾਈ ? ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਤੋਗੀ ?

ਤਾਬਾਂ : ਪੈਸਿਆਂ ਬਾਝੋਂ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਤੋਰਾ, ਮਾਹਲ ਬਿਨਾਂ ਚਰਖੇ ਦੀ ਲੱਠ ਫਿਰਦੀ ਏ ਕਦੇ ?

ਮੱਘਰ : ਰੁਪਏ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ ਤੈਨੂੰ ? ਕੋਈ ਭੱਜੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਕਿਤੇ ?

ਤਾਬਾਂ : ਹੁੰ... ਝੂਠੇ ਲਾਗੇ।

ਮੱਘਰ : ਮੇਰਾ ਇਤਥਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ?

ਤਾਬਾਂ : ਬਥੇਰਾ ਕੀਤਾ ਇਤਥਾਰ ਤੋਰਾ। ਐਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਸਮ ਦਾ

ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਇਨਾਮ ਕੀ ਮਿਲਿਆ ਸਿੱਟੀ। ਤੇਰੀ

ਖਾਤਰ ਮੈਂ ਕਿਥੇ ਕਿਥੇ ਨਹੀਂ ਫੇਰੇ ਪਾਏ। ਨਾਈਆਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ਤੈਨੂੰ

ਰਾਹ ਕੇ ਦਿੱਤੀ ਖੜੀ ਵਰਗੀ ਕੁੜੀ ਬਾਣੀਏ ਲੁਹਾਰ ਦੀ ਭਤੀਜੀ
ਲਿਆਂਦੀ ਸਭ ਨੂੰ ਛਕ ਗਿਆ। ਛੇਕੜ ਮੈਨੂੰ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਦਿੱਤਾ।
ਦੋ ਸੌ ਰੂਪਏ ਤੇ ਕੀ, ਦੋ ਸੌ ਗੀਠੇ ਵੀ ਨਾ ਦਿੱਤੇ।

ਮੱਘਰ : ਨੀਂ ਠਹਿਰ ਗੱਲ ਸੁਣ। ਲੈ ਫੜ ਗਾਲੇ ਪੰਜਾਹ ਤਾਂ ਫੜ।

ਤਾਬਾਂ : (ਰੂਪਏ ਛਣਕਾ ਕੇ) ਕਿੰਨੇ ਆਖੇ ਨੇ? ਪੰਜਾਹ-ਪੰਜਾਹ ਠੀਕਰੀਆਂ
ਵਿਚ ਕੁੜੀਆਂ ਭਾਲਦਾ ਏ।

ਮੱਘਰ : ਪੰਜਾਹ ਥੋੜੇ ਨੇ? ਤੂੰ ਕਰਨਾ ਕੀ ਏ? ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਏਧਰ ਮਾਰੀਆਂ ਦੋ
ਊਧਰ ਜੀਭ ਘਸ ਜਾਓ ਤੇਰੀ?

ਤਾਬਾਂ : ਮੈਂ ਜੀਭ ਹਿਲੈਣੀਆਂ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ
ਦੀ ਗੱਲ ਏ। ਕੁੱਤਾ ਵੀ ਪੁਛ ਹਿਲਾਉਂਦਾ ਏ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਦੇ ਟੁੱਕੜ
ਨੂੰ। ਨਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਵੱਡ ਖਾਂਦਾ ਏ। ਕੁੜੀ ਘੇਰ ਕੇ ਲਿਆਉਣੀ ਸੋਖੀ
ਆ ਕਿਤੇ, ਮੱਝ ਦੇ ਸਿਰੋਂ ਕੌਡੀ ਕੱਢਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਏ।

ਮੱਘਰ : ਆ ਹਾ.. ਤੂੰ ਤਾਂ ਰੁੱਸ ਗਈ।

ਤਾਬਾਂ : ਪਰ ਪੈਸੇ ਦੇਵੇਂਗਾ ਤਾਂ ਗੱਲ ਤੁਰਨੀ ਆ।

ਮੱਘਰ : ਮੇਰੀ ਸੱਸ ਮੰਜੀ ਮੱਲੀ ਪਈ ਏ। ਮਰਨ ਉਤੇ ਮੈਂ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ
ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦਾ ਵਾਰਸ ਆਂ ਪੰਜਾਹ ਤੈਨੂੰ ਹੁਣ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਬਾਕੀ
ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਮਰਨ ਤੇ ਦਿਆਂਗਾ।

ਤਾਬਾਂ : ਹੂੰ ਬੁੱਚੀ ਬੜੀ ਤਗੜੀ ਏ, ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਮਰਨ
ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦੀ ਆ ਰਹੀ ਆਂ, ਏਡੀ ਛੇਤੀ ਨਹੀਂ ਉਸ ਮੰਜੀ
ਛੱਡਣੀ।

ਮੱਘਰ : ਛੇਕੜਲੇ ਸਾਹਾਂ ਤੇ ਆਖਿਰ ਇਕ ਦਿਨ ਤਾਂ ਮਰੇਗੀ ਨਾ। ਸਾਂਭਣ
ਵਾਲਾ ਕੌਣ ਏ?

ਤਾਬਾਂ : ਤੇਰੀ ਤੀਵੀ ਜੋ ਬੈਠੀ ਏ, ਉਸ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਇਕ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਲਾਉਣ
ਦੇਣਾ, ਸਾਰਾ ਤੁਧਿਆ ਉਸ ਸਾਂਭਣਾ ਏ।

ਮੱਘਰ : ਉਹ ਸਾਂਭਦੀ ਏ, ਖਰਚਦੀ ਨਹੀਂ, ਖਰਚਦਾ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ। ਸੰਸਾ ਨਾ
ਲਾ ਰੂਪਏ ਕਿਤੇ ਨੱਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ। ਬੱਸ ਤਾਰੋਂ ਦੇ ਮਾਮੇ ਦੇ ਕੰਨ
ਵਿਚ ਫੂਕ ਮਾਰਦੇ। ਜੋ ਕਹੋਂਗੀ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। (ਠਾਕਰੀ ਆਉਂਦੀ
ਏ।)

ਠਾਕਰੀ : ਸ਼ਰਮ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਤੂੰ ਏਥੇ ਕੀ ਕਰਦਾ ਏ ਬੋਚਲਾ। ਤੀਵੀ ਦੀ
ਤਾਂ ਦੂਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸੂਹ ਕੱਢ ਲੈਂਦਾ ਏ। ਬੱਸ ਘਗਰੀ ਦਿਸ ਪਵੇਂ ਫਿਰ
ਸੌ ਖੂਹ ਖਾਈਆਂ ਟੱਪ ਕੇ ਜਾ ਵੜਦਾ ਏ। ਉਏ ਮੈਂ ਆਖਦੀ ਆ
ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਖਾਈ ਵਿਚ ਛਿੱਗ ਪੈਣਾ ਏ ਤੂੰ।

ਮੱਘਰ : ਅੱਛਾ ਅੱਛਾ ਘਰ ਚਲ ਮੈਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਵਾਂ।
 ਠਾਕਰੀ : ਮੁੱਛਾਂ ਨੂੰ ਵੱਟ ਦੇਣ ਲੱਗਿਆ ਏ ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਘਰ ਬੈਠਾ ਵਾਣ
 ਵੱਟੋਂ, ਤਾਂ ਕੁਝ ਰੁਪਈਏ ਆਣ।
 ਮੱਘਰ : ਤੂੰ ਨਾ ਪਿਛੋਂ ਹਟੀ ਕਦੇ। ਬਸ ਪ੍ਰਾਹ ਵਾਂਗ ਪਿਛੇ ਹੀ ਪਿਛੇ
 ਠਾਕਰੀ : ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਗਿਆ ਸੈਂ ਗਉਂ, ਮੱਝ ਲਿਆਦੀ ਉਂ, ਤੂੰ ਰੁਪਈਆਂ ਦਾ
 ਕੀ ਕੀਤਾ ਏ, ਲਿਆ ਫੜਾ ਮੇਰੇ ਰੁਪਈਏ।
 ਮੱਘਰ : ਰੁਪਈ, ਉਡ ਗਏ ਭੁਰ।
 ਠਾਕਰੀ : ਜੇ ਮੈਂ ਨਾ ਹੋਵਾਂ ਘਰ ਤੇ ਤੂੰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਹੇਠਾਂ ਆ ਪਵੇ। ਤੂੰ ਮੇਰੀਆਂ
 ਟੰਮਾਂ ਵੇਚ ਵੱਟ ਕੇ ਖਾ ਲਈਆਂ। ਤੀਵੀਆਂ ਦੇ ਢਿੱਡ ਵਿਚ ਪਾ
 ਦਿੱਤਾ ਪੈਸਾ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਵੇਚ ਆਵੇਂ ਪਰ ਤੇਰੇ ਜਿਹਾ ਕੁੱਤਾ
 ਆਦਮੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾ ਹੋਵੇ।
 ਮੱਘਰ : ਅੱਛਾ, ਅੱਛਾ। ਭੌਂਕ ਨਾ ਚਲ ਘਰ ਆਦਮੀ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਓ,
 ਪਰ ਤੇਰੇ ਵਰਗੀ ਤੀਵੀਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦਾ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾਲ
 ਵਿਚ ਵੀ ਮੇਰੇ ਪਿਛੇ ਆ ਜਾਵੇ।
 ਠਾਕਰੀ : ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਨੂੰ ਨਰਕ ਵਿਚ ਹੀ ਥਾਂ ਮਿਲਣੀ ਏਂ ਕਿਤੇ।
 ਮੱਘਰ : ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ, ਘਰ ਈ ਮੰਰਗਾ, ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।
 ਪਰ ਹਾਲੇ ਨਹੀਂ ਮੇਲੇ ਪਿਛੋਂ। (ਠਾਕਰੀ ਘਰਗਰੀ ਭੜਕਾਉਂਦੀ ਚਲੀ
 ਜਾਂਦੀ)
 ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਵੇਖ ਲਈ ਤੇਰੀ ਸਰਦਾਰੀ ਮੱਘਰਾ। ਕਿਵੇਂ ਬੋਲੀ ਤੇਰੀ ਸਰਦਾਰਨੀ।
 ਮੱਘਰ : ਕਿਉਂ ਮੈਂ ਅੱਗੋਂ ਘੱਟ ਬੋਲਿਆਂ। ਅੱਛਾ ਹੁਣ ਮੇਰਾ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਣਾ
 ਚਾਹੀਦੈ ਉਹ ਵੇਖ ਮਾੜੂ ਆਉਂਦਾ ਪਿਆ।
 ਝੰਡੂ : ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਦਿਓ।
 ਮੱਘਰ : ਉਏ ਤੂੰ ਕੀ ਕਰਨੇ ਪੈਸੇ, ਤੇਰੀ ਕਿਹੜੀ ਤੀਵੀਂ ਬੈਠੀ ਏ।
 ਝੰਡੂ : ਜੇ ਪੈਸੇ ਹੋਏ ਤਾਂ ਤੀਵੀਂ ਵੀਆ ਜਾਏਗੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਹਾਡੀਆਣ
 ਲੱਗੀ ਏ।
 ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਕਿੱਡਾ ਸਿਰ ਚੜਾਇਆ ਹੋਇਆ ਏ। ਹਲਾ ਤੂੰ ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ।
 ਪਸੇ ਹੋ ਜਾ ਮਾੜੂ ਪਿਆ ਆਉਂਦਾ। (ਮੱਘਰ ਤੇ ਝੰਡੂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ)
 ਤਾਬਾਂ : ਹੂੰ.. ਬੁੱਢਾ ਸਾਨੂੰ। ਪੰਜਾਹਾਂ ਤੋਂ ਟੱਪ ਗਿਆ ਪਰ ਪਿਓ ਦਾਦੇ ਵਾਲੀ
 ਲਿਲਕ ਨਹੀਂ ਗਈ। ਚਲ ਸਾਨੂੰ ਕੀ। ਪੰਜਾਹ ਲੈ ਲਏ ਨੇ, ਦੋ ਤਿੰਨ
 ਸੌੰ ਹੋਰ ਝਾੜ ਲਵਾਂਗੀ। (ਮਾੜੂ ਆਉਂਦਾ ਏ)

ਤਾਬਾਂ : ਕੀ ਹਾਲ ਏ ਮਾੜੂ ? ਇਸ ਸਾਲ ਤਾਂ ਮੇਲਾ ਬੜਾ ਭਰਵਾਂ ਏ। ਦੂਰੋਂ
 ਦੂਰੋਂ ਮਾਲ ਵਿਕਣ ਆਇਆ ਏ। ਤੂੰ ਕੁਝ ਲਿਤੈ ? ਕੁਝ ਵੇਚਿਐ।

- ਮਾੜ੍ਹ : ਮੇਰੇ ਕੌਲ ਵੇਚਣ ਨੂੰ ਹੈ ਕੀ ? ਇਕ ਬੇਗੀ ।
- ਤਾਬਾਂ : ਮੈਂ ਵੇਖੀ ਏ ਤੇਰੀ ਬੇਗੀ ? ਲੀਲੂ ਬੇਰਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦੀ ਹੋਈ ਆ ।
- ਮਾੜ੍ਹ : ਕੋਈ ਵੇਲਾ ਸੀ ਮੇਰੇ ਕੌਲ ਖੇਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਚਾਰ ਸੌ ਦਰਖਤ ਸਨ, ਟਾਹਲੀ, ਕਿੱਕਰਾਂ ਫਲਾਹ ਤੇ ਜੰਡ ਵੇਚ ਦਿੱਤੇ ਬਸ ਇਕ ਬੋਤਲ ਪਿਛੇ । ਇਕ ਦਰਖਤ ਨਾ ਰੱਖਿਆ । ਚਾਰ ਸੌ ਬੋਤਲਾਂ, ਤੂੰ ਸਮਝ ਲੈ ਮੈਂ ਚਾਰ ਸੌ ਦਰਖਤ ਪੀ ਗਿਆ । ਬੱਸ ਹੁਣ ਉਹ ਬੇਗੀ ਰਹਿੰਗੀ ਏ ਮੈਂ ਇਸਨੂੰ ਛੇਡੀ ਹੀ ਵੇਚ ਦੇਵਾਂਗਾ । ਪਰ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਗ੍ਰਾਹਕ ਚਾਹੀਦਾ ਏ ।
- ਤਾਬਾਂ : ਕਿਵੇਂ ਸੌਦਾ ਬਣਿਆ ?
- ਮਾੜ੍ਹ : ਕੱਲ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ ਆਇਆ ਸੀ ਆਖਣ ਲੱਗਿਆ, ਉਹ ਬੇਗੀ ਦੇਂਦੇ, ਇਸ ਬਦਲੇ ਤੈਨੂੰ ਬੀੜ ਦੇ ਲਾਗੇ ਖੂਹ ਦੇ ਦਿਆਂਗਾ ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਉਦੇ । ਮੈਂ ਕੀ ਖੂਹ ਵਿਚ ਛੁੱਬਣਾ ਏ, ਹਾਂ ਕਿਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦਾ ਖੂਹ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਹੋਰ ਗੱਲ ਸੀ । ਚੁੱਭੀਆਂ ਮਾਰ ਮਾਰ ਪੀਂਦਾ ਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਸਰਾਂ ਕੱਢ ਲੈਂਦਾ । ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਏ ਬਰਮਾ ਵਿਚ ਤੇਲ ਦੇ ਖੂਹ ਨੇ । ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਖੂਹ ਨਹੀਂ ਕਿਤੇ । (ਕੁਝ ਰੁਕ ਕੇ) ਛੇਕੜ ਬਚੀ ਬੇਗੀ ਵੇਚ ਦਿਆਂਗਾ । ਪਰ ਚੰਗੇ ਮੁਲ ਤੇ ।
- ਤਾਬਾਂ : ਸਿਆਣਾ ਆਦਮੀ ਸਵਾਹ ਵੀ ਸੋਨੇ ਦੇ ਭਾਅ ਵੇਚਦਾ ਏ, ਤੇ ਕਮਲਾ ਸੋਨਾ ਵੀ ਸਵਾਹ ਦੇ ਭਾਅ ਤੇ । ਪਰ ਚੰਗੀ ਰਕਮ ਖਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚੋਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਏ । ਤੂੰ ਇਸ ਕੁੜੀ ਦਾ ਸਾਕ ਟੋਲਿਆ ।
- ਮਾੜ੍ਹ : ਦਰਖਤ ਵੇਚਣਾ ਆਸਾਨ, ਪਰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਬੜਾ ਅੰਖਾ ਏ ।
- ਤਾਬਾਂ : ਮੈਂ ਕਿਸ ਵਾਸਤੇ ਆਂ, ਲੋਕਾਂ ਦੀਆ ਧੀਆਂ ਤੇ ਪੁੱਤਾਂ ਦਾ ਸਾਕ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਉਮਰ ਬੀਤ ਚਲੀ ਏ, ਇਹ ਵਾਲ ਧੁਪੇ ਨਹੀਂ ਚਿੱਟੇ ਕੀਤੇ । ਇਸੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਕ ਮੈਂ ਹੀ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹਾਂ । ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਕਿਧਰੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਲਗਦੀਆ ਉਹ ਵੀ ਮੈਂ ਲਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ । ਜਿਹੜੇ ਦੁਹਾਜੂਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੁੜਦਾ ਮੈਂ ਰੁਪਦੀਆ ਫੜ ਲਿਆਈ ਤੂੰ ਵੇਖੀਂ ਏ ਤਰਖਾਣਾ ਦੀ ਖਖਰ ਖਾਧੀ ਕੁੜੀ । ਮੂੰਹ ਉਤੇ ਸੀਤਲਾ ਦੇ ਦਾਗ ਜਿਵੇਂ ਸਵਾਹ ਉਤੇ ਕਣੀਆ ਪਈਆਂ ਹੋਣ । ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈਂਦਾ । ਮੈਂ ਵਿਚ ਪਈ । ਸੁਖ ਨਾਲ ਸਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਵੱਸੀ । ਉਹ ਕਰਾੜਾਂ ਦੀ ਬੰਤੀ, ਉਸ ਦੀ ਸੱਜੀ ਅੱਖ ਵਿਚ ਫੌਲਾ ਸੀ, ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵੱਡੇ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਈ । ਹੁਣ ਰਾਜ ਕਰਦੀ ਏ । ਤੇ ਮੈਂ ਤਾਰੋਂ ਲਈ ਵਰ ਨਾ ਟੋਲ੍ਹੇ ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਫੇਰ ਹੈ ਕੋਈ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ।

ਤਾਬਾਂ : ਇਕ ਛੱਡ ਦਸ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਕੋ ਵਰ ਈ ਬਖੇਰਾ ਹੁੰਦਾ, ਪਰ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ।

ਤਾਬਾਂ : ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰ। ਇਹਦੇ ਹੱਥ ਮੈਂ ਹੀ ਪੀਲੇ ਕਰੂੰ। ਅਜਿਹਾ ਵਰ ਟੋਲਾਂਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਘਰ ਟੋਲਾਂਗੀ ਕਿ ਤੂੰ ਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਜਾਏਂਗਾ। ਇਹਦੇ ਵਿਆਹ ਉਤੇ ਸੁਕੇ ਲੱਭੂ ਤੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਨਹੀਂ ਅਮਰਤੀਆਂ ਤੇ ਬਾਲੂਸ਼ਾਹੀਆਂ ਪੱਕਣਗੀਆਂ। ਪਟਿਆਲੇ ਤੋਂ ਜਰਨੈਲੀ ਵਾਜਾ ਆਉ। ਇਹਦੀਆਂ ਸਹੇਲੀਆਂ ਤਰਸਣਗੀਆ ਅਜਿਹੇ ਘਰ ਨੂੰ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਕਿਹੜਾ ਘਰ ਦੇਖਿਆ ਤੂੰ।

ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਹਾਲੇ? ਮੱਘਰ ਹੋਰ ਕਿਹੜਾ? ਦਸਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਚ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਖ ਨਾਲ ਸਭ ਕੁਝ ਏ ਖਾਣ ਪੀਣ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਜੋੜੇ ਦਾ ਘਾਟਾ ਨਹੀਂ। ਟੂੰਮਾਂ ਨਾਲ ਲੱਦ ਦਉ ਮੇਰੀ ਧੀ ਨੂੰ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਉਸ ਦਾ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵਿਆਹ ਹੋ ਚੁਕਿਆ, ਹੁਣ ਚੌਥੀ ਏ।

ਤਾਬਾਂ : ਉਹੋ, ਉਸ ਦੇ ਕਿਹੜਾ ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਕੁੜੀ ਏ, ਉਸ ਦੀ ਤੀਵੀਂ ਤਾਂ ਕੋਈ ਬਲੂੰਗੜਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜ਼ਮਦੀ, ਖਾਲੀ ਡਿੱਬਾ ਏ। ਇਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਮੱਘਰ ਵਿਆਹ ਕਰਾਉਣ ਨੂੰ ਫਿਰਦਾ। ਛੇਕੜ ਜਾਇਦਾਦ ਕੋਈ ਤਾਂ ਵਾਰਿਸ ਚਾਹੀਦਾ ਵਾ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਹਾਂ ਤੋਂ ਟੱਪ ਗਿਆ ਏ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਕੁੜੀ ਉਸਨੂੰ।

ਤਾਬਾਂ : ਮੱਘਰ ਦਾ ਬਾਪੂ ਸੁਖ ਨਾਲ ਸਤਰ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ, ਤਿੰਨ ਪੁੱਤ ਹੋਏ ਉਸਦੇ - ਮੱਘਰ ਤਾਂ ਹਾਲੇ ਜਵਾਨ ਏ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣਾ ਨਹੀਂ।

ਤਾਬਾਂ : ਵੇ ਜਾ, ਮੈਂ ਜਾਣਦੀ ਆਂ ਤੈਨੂੰ ਦਾਰੂ ਦੇ ਘੁੱਟ ਬਦਲੇ ਤੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਵੇਚ ਆਵੇ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਘਰ ਕੁੜੀ ਦੇਣ ਦੀ ਗਲ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੂੰਹ ਵਿੰਗਾ। (ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨੇਫੇ ਵਿਚੋਂ ਬੋਤਲ ਕੱਢਦੀ ਏ। ਉਹ ਬੋਤਲ ਖੋਲਦੀ ਹੈ ਤੇ ਬੋਤਲ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਨੂੰ ਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।)

ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਤੇਰੇ ਮੂੰਹ ਦਾ ਸਵਾਦ ਬਦਲਣ ਨੂੰ। ਵੇ ਮਰਜ਼ੈ ਪਹਿਲੇ ਤੋੜ ਦੀ ਆ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਲੈ ਇਹ ਤਾਂ ਸਵਾਦ ਆ ਗਿਆ।

ਤਾਬਾਂ : ਫੇਰ ਹਾਂ ਕਰ ਦੇਵਾਂ ਮੱਘਰ ਨੂੰ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਮੈਂ ਕੁੜੀ ਕੁਲੋਂ ਪੁੱਛ ਲਵਾਂ।
 ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਭਲਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੁੜੀ ਕੋਲੋਂ ਪੁਛੀਦੀਆਂ ਨੇ ਮੱਘਰ
 ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ 500 ਰੁਪਿਆ ਦੇਵਾਗਾ।
 ਮਾੜ੍ਹ : 500 ਰੁਪਏ, ਮਤਲਬ 500 ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆ ਬੋਤਲਾਂ।
 ਤਾਬਾਂ : ਫਿਰ ਕਰ ਦਿਆਂ ਹਾਂ ?
 ਮਾੜ੍ਹ : ਚਲ ਕਰ ਦੇ।
 ਤਾਬਾਂ : ਫੇਰ ਗੱਲ ਹੋ ਗਈ ਪੱਕੀ।
 ਮਾੜ੍ਹ : ਪੱਕੀ ਹੀ ਪੱਕੀ ਕੇ।

(ਤਾਬਾਂ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਫੇਡ ਆਊਟ)

(ਫੇਡ ਆਊਟ)

(ਮਾੜ੍ਹ ਮੰਜੇ ਉਤੇ ਬੈਠਾ ਗਿਟੇ ਉਤੇ ਦਵਾਈ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,
 ਸੂਬੇਦਾਰ ਉਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ)

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਹਾਲੇ ਤੀਕ ਅਰਾਮ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤੇਰੇ ਗਿੱਟੇ ਨੂੰ।
 ਮਾੜ੍ਹ : ਨਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਖਰੈਤੀ ਹਕੀਮ ਦੀ ਦਵਾਈ ਲਾਈ ਪਰ ਉਸ
 ਨਾਲ ਅਰਾਮ ਆਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦਰਦ ਦੂਣਾ ਹੋ ਗਿਆ।
 ਸੂਬੇਦਾਰ : ਖਰੈਤੀ ਤਾਂ ਚੋਰ ਏਂ ਤੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਉਂ ਜਾ ਫਸਿਆ। ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਤਾਂ
 ਇਕ ਵਾਰੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰੈਤੀ ਕੋਲ ਜਾਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ
 ਦਵਾਈ ਦੇਂਦਾ ਤਾਂ ਸੌ ਗੱਲਾਂ ਮਾਰਦਾ। ਆਖਦਾ ਆਹ ਲੈ ਪੂੜੀ
 ਤੇ ਆ ਲੈ ਪੀਣ ਵਾਲੀ ਦਵਾਈ। ਆਹ ਲੈ ਫੱਕੀ ਸਮਝ ਗਿਆ
 ਨਾ ਤੇ ਫੇਰ ਸਮਝ ਗਿਆ ਨਾ ਬਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪੱਚੀ ਰੁਪਈਏ
 ਰਖਾ ਲਏ ਤੇ ਛੇਕੜ ਮੈਂ ਸਮਝ ਗਿਆ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਕੀ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ, ਬਸ ਇਲਾਜ ਛੱਡਣ ਦੇ ਪੱਚੀ
 ਰੁਪਈਏ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਫੇਰ

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਨਿਮ ਘੋਟ ਕੇ ਪੀਤੀ। ਕੌੜਾ ਜ਼ਹਿਰ। ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਫਿਸੀਆਂ
 ਦਾ ਮੂੰਹ ਚੁਕਿਆ ਗਿਆ।

ਮਾੜ੍ਹ : ਕੌੜੀ ਚੀਜ਼ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਬਥੇਰੀ ਪੀਨਾ, ਪਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਫੇਰ ਵੀ
 ਖੂਨ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਖਰਾਬੀ ਰਹਿੰਦੀ ਏ। ਸ਼ਰਾਬ ਖੂਨ ਲਈ ਚੰਗੀ
 ਏ। ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪਚਾਉਣ ਲਈ ਘਿਉ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦੈ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਸ਼ਰਾਬ ਤੇਰੇ ਲਈ ਰੱਬ ਬਣ ਗਈ ਏ। ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਬੋਤਲ ਵਿਚ
 ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਲਈ ਏ। ਇਕ ਬੁੰਦ ਬਦਲੇ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਵੀ ਵੇਚ ਦੇਵੇ ।

ਮਾੜੂ : ਜੇ ਮੇਰੀ ਜ਼ਮੀਰ ਵਿਕ ਸਕੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਵੇਚ ਦਿਆਂ । ਤੂੰ ਲੈ ਲੈ
ਮੇਰੀ ਜ਼ਮੀਰ ਸਸਤੀ ਹੀ ਵੇਚ ਦਿਆਂਗਾ ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਮੈਨੂੰ ਨਾ ਜ਼ਮੀਰ ਵੇਚਣੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਰੀਦਣੀ । ਮੱਘਰ
ਵਰਗੇ ਬਥੇਰੇ ਨੇ ਜ਼ਮੀਰ ਦਾ ਸੌਂਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ।

ਮਾੜੂ : ਮੱਘਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਜ਼ਮੀਰ ਦਾ ਸੌਂਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ । ਮੱਘਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਤਾਰੋ
ਦਾ ਸਾਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਆਖਰ ਉਹੀ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਸੀ । ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਏ । ਉਹ
ਤੇਰੇ ਕੌਲ ਕਿਸੇ ਦੀ ਅਮਾਨਤ ਏ ।

ਮਾੜੂ : ਇਸ ਅਮਾਨਤ ਨੂੰ ਮੈਂ 18 ਸਾਲ ਸਾਂਭੀ ਰੱਖਿਆ । ਹੁਣ ਉਹ ਫੌਜੀ
ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ । ਬੇਰੀ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਸੋਖਾ । ਪਰ
ਕੁੜੀ ਦਾ ਪਾਲਣਾ ਅੱਖਾ । ਪਰ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਸਮਝੈਂਗਾ ਨਾ ਤੇਰੀ ਰੰਨ,
ਨਾ ਅੱਗਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪਿਛਾ ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਹਾਂ ਮੈਂ ਕਿਉਂ ਸਮਝੂੰਗਾ । (ਤਾਰੋ ਆਉਂਦੀ ਏ)

ਤਾਰੋ : ਤਾਇਆ ਮਾਮੇ ਨੇ ਬੇਰੀ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਠੇਕੇਦਾਰ
ਅੱਗੇ ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਤੇ ਤੈਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਮੱਘਰ ਅੱਗੇ ।

ਤਾਰੋ : ਪਰ ਮਾਮੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਨਹੀਂ ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਜਦੋਂ ਤੇਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰੇਗਾ, ਤੈਨੂੰ ਪੁਛੇਗਾ ਬੋੜੀ, ਦਸ ਬੇਰੀ ਦਾ
ਸੌਂਦਾ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆ ਕੋਈ ਬੇਰੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਏ, ਦਸ ਬੇਰੀਏ ਤੈਨੂੰ
ਵੇਚਾਂ ਕੇ ਰੱਖਾਂ ? ਤੇ ਤੇਰਾ ਮਾਮਾ ਤੈਨੂੰ ਬੇਰੀ ਵਾਂਗ ਕੁਝ ਨਹੀਂ
ਸਮਝਦਾ ।

ਤਾਰੋ : ਬੇਰੀ ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਰੁਖਾਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਿਜਣ ਦੀ ਲੋੜ ਏ ਤੇ ਜੁਆਨ ਕੁੜੀ ਨੂੰ
ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਸ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਪਿਆਰ ਉਠਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਏ ।
ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵੇਲਾ ਆ ਗਿਆ ਏ । ਲੋਕ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਤੀਵੀ ਨੂੰ ਧਰਤੀ
ਨੂੰ ਦਬੀ ਰੱਖਣਗੇ, ਉਸ ਦਾ ਸਾਹ ਘੁੱਟ ਦੇਣਗੇ । ਉਸਨੂੰ ਬੰਜਰ ਬਣਾ
ਦੇਣਗੇ । ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ । ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਵੇਲਾ
ਆ ਗਿਆ ਏ ।

ਤਾਰੋ : ਤਾਇਆ ... (ਡੁਸਕਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਏ)

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਅੱਖਿਆਂ ਕਿਉਂ ਭਰ ਲਈਆਂ ਮੇਰੀ ਬਚੜੀ ? ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਹਾਸੇ ਤੇ
ਫੱਗਣ ਦੀਆਂ ਧੁੱਪਾਂ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ । ਤੂੰ ਹਸੱਦੀ ਚੰਗੀ

ਲਗਦੀ ਏ, ਮੈਂ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਕਿ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ,
ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਹਨ੍ਹੇਰ ਹੀ ਆ ਗਿਆ ਏ, (ਤਾਬਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ)

ਤਾਬਾਂ : (ਤਾਰੋ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ) ਲੈ ਇਹ ਕਿਉਂ ਪਈ ਰੌਂਦੀ ਏ ਸੂਬੇਦਾਰਾ ?

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਈ ਰੌਂਦੀ ਏ ਤੇ ਤੇਰੇ ਕਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੌਂਦੀ ਏ।

ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਮੇਰੇ ਕਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਰੌਂਦੀ ਏ | ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਇਹਦੇ ਭਲੇ ਲਈ
ਹੀ ਕੀਤਾ ਏ। ਸੂਬੇਦਾਰਾ ਸੋਹਣੀ ਕੁੜੀ ਤੂਤ ਦੀ ਛੱਟੀ ਏ, ਉਸ
ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕੀੜਾ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਜੇ ਛੰਨੇ ਵਿਚ ਰਖਿਏ
ਤਾਂ ਉਹ ਫਿਟ ਜਾਂਦਾ ਏ, ਕਣਕ ਨੂੰ ਜੇ ਤੂੜੀ ਵਿਚ ਡਕ ਦਈਏ
ਘੁਣ ਲਗ ਜਾਂਦਾ ਏ ਕੁੜੀ ਦਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਵਿਆਹ ਕਰ ਦੇਈਏ ਜਦੋਂ
ਉਹ ਜੁਆਨ ਹੋ ਜਾਏ। ਮੈਂ ਕੋਈ ਮਾੜਾ ਕੀਤਾ ?

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਤਾਬਾਂ ਵਰ ਜੇਕਰ ਹਾਣ ਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਠੀਕ ਏ।

ਤਾਬਾਂ : ਹਾਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡਾ ਵਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਏ। ਪਰ ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਕਿਉਂ ਸਮਝਾਵਾਂ ਤੂੰ ਵਿਚ ਕੀ ਲਗਦਾ ਏ। ਨਾ ਤੂੰ ਕੁੜੀ ਦਾ
ਚਾਚਾ। ਨਾ ਤੂੰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ। ਪਰ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ ਕਿਥੇ ਏ,
ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਸੂਬੇਦਾਰਾ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ ਕਿਥੇ ਏ ?

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਮੈਨੂੰ ਕੀ ਪਤਾ ? ਮੈਂ ਨਾ ਕੁੜੀ ਦਾ ਮਾਮਾ, ਨਾ ਕੁੜੀ ਦਾ ਚਾਚਾ।

(ਤਾਰੋ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)

ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਇਥੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਤਿਆਰੀ ਨਹੀਂ। ਚਲ ਨਾ ਸਹੀ। ਸਾਡੇ ਪੈਸੇ
ਤਾਂ ਖਰੇ ਹੋ ਗਏ ਨੇ। (ਮਾੜੂ ਆਉਂਦਾ ਏ)

ਤਾਬਾਂ : ਲੈ ਮਾੜੂ ਕਿਥੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਤੋਂ ਜੰਝ ਆਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਮਾੜੂ : ਕੀ ਕਿਹਾ ਕੀ ਆਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਤਾਬਾਂ : ਜੰਝ।

ਮਾੜੂ : ਅੱਛਾ ਜੰਝ। ਫਿਰ ਆ ਜਾਵੇ ਵੇਖ ਮੈਂ ਗੁਲਾਬੀ ਪੱਗ ਬੱਧੀ ਏ (ਛੱਠੀ
ਪੱਗ ਸੁਆਰਦਾ ਏ ਡਿੱਗ ਪੈਂਦਾ ਏ) (ਮੱਘਰ ਆਉਂਦਾ ਏ ਹੱਥ ਵਿਚ
ਗੁਲਾਬੀ ਚੁੰਨੀ ਏ ਝੰਡੂ ਨੇ ਪਿਛੇ ਟਰੰਕੀ ਚੁੱਕੀ ਏ)

ਮੱਘਰ : ਲੈ ਤਾਬਾਂ ਅਸੀਂ ਆ ਗਏ।

ਤਾਬਾਂ : ਧੰਨ ਭਾਗ ... ਤਾਰੋ... ਤਾਰੋ।

ਤਾਬਾਂ : ਵੇਖ ਤਾਰੋ ਤੇਰੇ ਲਈ ਸ਼ਗਨਾਂ ਵਾਲੀ ਚੁੰਨੀ ਲਿਆਇਆ ਤੇਰਾ
ਲਾੜਾ।

ਤਾਰੋ : ਇਹ ਚੁੰਨੀ ਨਹੀਂ ਇਹ ਮੇਰਾ ਕਫਨ ਏ, ਮੇਰਾ ਕਫਨ ਏ। (ਕਹਿੰਦੀ
ਕਹਿੰਦੀ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ)

ਮੱਘਰ : ਕੀ ਕਹਿੰਦੀ ਏ ਇਹ।

ਤਾਬਾਂ : ਸ਼ਰਮਾ ਗਈ ਏ।
 ਮੱਘਰ : ਹੈਂ ਸ਼ਰਮਾ ਗਈ ਏ।
 ਝੜ੍ਹੂ : ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਗਈ ਏ।
 ਤਾਬਾਂ : ਮੈਂ ਜਾ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨੀ ਆ।
 ਮੱਘਰ : ਹਾਂ ਜਲਦੀ ਤਿਆਰ ਕਰ।
 ਮੱਘਰ : (ਝੜ੍ਹੂ ਨੂੰ) ਉਏ ਕਿਤੇ ਸਰਦਾਰਨੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲਗਿਆ।
 ਝੜ੍ਹੂ : ਸਰਦਾਰਨੀ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲੱਗੀ ਏ। ਉਹ ਛੇਕੜਲੇ ਸਾਹਾਂ
 ਤੇ ਏ।
 ਮੱਘਰ : ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਉਡੀਕਦੀ ਏ। ਉਏ ਉਹਦੇ ਛੇਕੜਲੇ ਸਾਹ ਜਲਦੀ
 ਨਿਕਲਣ। ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਾਹ ਤਾਂ ਨਿਕਲ ਗਏ। ਇਹ ਛੇਕੜਲੇ ਕਿਉਂ
 ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਨਿਕਲਦਾ।
 ਝੜ੍ਹੂ : ਲਗਦਾ ਏ ਕਿ ਵੱਡੀ ਸਰਦਾਰਨੀ ਨੇ ਵੀ ਕਾਫੀ ਕੁਸ਼ਤਾ ਖਾਧਾ ਏ।
 ਮੱਘਰ : ਉਏ ਕੁਸ਼ਤਾ ਸਰਦਾਰ ਹੀ ਖਾਂਦੇ ਨੇ। ਸਰਦਾਰਨੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਵੇਖ
 ਖਾ ਇਥੇ ਕੋਈ ਧੋਲਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ।
 ਝੜ੍ਹੂ : ਨਾ ਜੀ ਧੋਲੇ ਦਾ ਅੱਜ ਕੀ ਕੰਮ।
 ਮੱਘਰ : ਤਾਬਾਂ ਅੰਦਰ ਕੀ ਪਈ ਕਰਦੀ ਏ? ਛੇਤੀ ਲੈ ਚਲੋ ਕੁੜੀ ਨੂੰ
 ਗੁਰਦੁਆਰੇ - ਭਾਈ ਵੀ ਕੰਜਰ ਭਾਰਾਂ ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਸੀ।
 ਝੜ੍ਹੂ : ਸਵਾ ਹੋਰ ਉਹਦੀ ਤਲੀ ਤੇ ਟਿਕਾ ਦੇਣਾ ਆਪੇ ਭਾਰ ਲਹਿ
 ਜਾਵੇਗਾ।
 ਮੱਘਰ : ਮਾੜੂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈਣਾ ਨਾ ਭੁੱਲੀਂ।
 ਮਾੜੂ : ਕਿਸੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਏ? ਬੇਰੀ ਨੂੰ ਵੱਡ ਕੇ ਲੈ ਗਏ। ਲਿਲੋ ਬੇਰੀ
 ਨੂੰ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ ਮੇਰੇ ਬੇਰੀ ਤੁਹਾਡੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਸ ਕੇ ਆਖਿਆ ਬੇਰਾਂ
 ਬਾਝੋਂ ਬੇਰੀ ਕੀ ਕਰਣੀ ਏ। ਸਾਰੇ ਬੇਰ ਤੋੜ ਲਏ। ਲਿਲੋ ਬੇਰੀ।
 ਤਾਬਾਂ : (ਘਬਰਾਈ ਹੋਈ ਆਉਂਦੀ ਏ) ਵੇ ਮੱਘਰਾ ਗਜ਼ਬ ਹੋ ਗਿਆ।
 ਮੱਘਰ : ਕੀ ਹੋਇਆ ਤਾਬਾਂ।
 ਤਾਬਾਂ : ਵੇ ਤਾਰੇ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਗਈ।
 ਮੱਘਰ : ਕੀ ਕਿਹਾ ਘਰੋਂ ਭੱਜ ਗਈ। ਮੈਂ ਵੇਹਨਾ ਵਾਂ, ਭੱਜ ਕੇ ਜਾਓ ਕਿਥੇ,
 ਪੂਜੇ ਪੰਜਾਹ ਖਰਚੇ ਨੇ।
 ਝੜ੍ਹੂ : ਆਹੋ ਜੀ, ਅੱਗੇ ਸਾਡੀ ਭੱਜ ਗਈ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੁਹਾਡੀ ਭੱਜ ਗਈ।
 ਮੱਘਰ : ਚੁਪ ਕਰ ਉਏ ਕੰਜਰਾ। ਚੱਲ ਮੇਰੇ ਨਾਲ।
 (ਸਾਰੇ ਤੁਰਦੇ ਨੇ - ਬਾਹਰੋਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਤਾਰੋਂ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਚੁੱਕੀ
 ਲਿਆ ਉਂਦਾ ਹੈ।)

ਤਾਬਾਂ-ਮੱਘਰ : (ਕੱਠੇ) ਇਹ ਕੀ ਸੂਬੇਦਾਰਾ।

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਤਾਰੋ ਨੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਜਾਨ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

ਮੱਘਰ : ਕੀ ਕਿਹਾ ਤਾਰੋ ਮਰ ਗਈ ਏ ?

ਸੂਬੇਦਾਰ : ਹਾਂ ਮੱਘਰਾ ਜਦੋਂ ਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਇਜ਼ਤਾਂ ਦੇ ਸੌਦੇ ਸ਼ਗਾਬਾਂ ਦੀਆਂ
ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਣ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਧੀਆਂ
ਦੀਆਂ ਡੋਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਅਰਥੀਆਂ ਉਠਦੀਆਂ ਹਨ।

ਗੀਤ : ਨੀ ਬੱਲੀਏ ਕਣਕ ਦੀਏ
 ਤੈਨੂੰ ਖਾਣਗੇ ਨਸੀਬਾਂ ਵਾਲੇ